

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

42 (2000)

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archív města Brna, Sbírka map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
 2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

405 85510

BRNO 2001

OBSAH:

STUDIE A KRÁTKÉ ČLÁNKY

† M. Chleborád, R. Chleborád, S. Tlustá, L. Šebela	Chleborádovy archeologické výkopy a nálezy. Ausgrabungen und Funde von Miroslav Chleborád.	13
R. Procházka, J. Doležel	Současný stav poznání počátků jihomoravských měst. Der gleichzeitige Forschungsstand der Anfänge der süd-mährischen Städten.	25
D. Merta, P. Kováčik, M. Peška, R. Procházka, J. Sadílek	Předběžné výsledky záchranných archeologických výzkumů v Brně v roce 2000. Vorläufige Ergebnisse Archäologischer Rettungsgrabungen im Jahr 2000.	75

PŘEHLED VÝZKUMŮ NA MORAVĚ A VE SLEZSKU V ROCE 2000

PALEOLIT

BOHUMÍN (k. ú. Záblatí u Bohumína, okr. Karviná)	P. Wodecki	113
BOLATICE (okr. Opava)	J. Svoboda	114
BRNO (okr. Brno-město)	P. Škrdla	114
DOLNÍ VĚSTONICE (okr. Břeclav)	J. Svoboda, O. Šedo	115
KRATOCHVILKA (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, M. Vokáč	116
MOKRÁ – HORÁKOV (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov)	P. Škrdla	116
NETÍN (okr. Žďár nad Sázavou)	M. Vokáč, P. Holub	118
OLŠÍ NAD OSLAVOU (okr. Žďár nad Sázavou)	M. Vokáč, P. Holub	118
POPŮVKY (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, P. Žákovský	119
POUZDŘANY (okr. Břeclav)	J. Svoboda	119
PŘEROV (okr. Přerov)	J. Kohoutek	120
PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	Z. Schenk	121
RYCHVALD (okr. Karviná)	P. Wodecki	121
UHERSKÉ HRADIŠTĚ (k. ú. Jarošov u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)	P. Škrdla	122

01227/04 ✓

NEOLIT

BLUČINA (okr. Brno-venkov)	F. Floder, M. Salaš	129
BOHUŠOV (okr. Bruntál)	M. Zezula	129
BRNO (k. ú. Bosonohy, okr. Brno-město)	M. Kuča, P. Žákovský	129
BRNO (k. ú. Kníničky, okr. Brno-město)	M. Kuča, P. Žákovský	130

BRNO (k. ú. Komín, okr. Brno-město)	M. Kuča, P. Žákovský	130
BRNO (k. ú. Žebětín, okr. Brno-město)	M. Kuča, P. Žákovský	131
BŘEZNÍK (okr. Třebíč)	M. Vokáč, M. Kuča, L. Prokeš	131
DĚTKOVICE (okr. Prostějov)	M. Šmíd	132
DLUHONICE (okr. Přerov)	Z. Schenk	132
HNĚVOTÍN (okr. Olomouc)	M. Kalábek	132
LHÁNICE (Okres Třebíč)	M. Kuča, R. Čihák, M. Vokáč	132
MAŠOVICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	133
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	R. Procházka	133
MOHELNO (okr. Třebíč)	M. Kuča, J. Šlajсна, P. Žákovský	133
MOKRÁ-HORÁKOV (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov)	M. Hložek	133
MORAVSKÝ PÍSEK (okr. Hodonín)	P. Šútor	135
NESLOVICE (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, P. Žákovský	135
OLBRAMOVICE (okr. Znojmo)	M. Kuča, P. Žákovský	135
OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	F. Šrámek	136
OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	M. Kalábek, A. Tajer, P. Vítula	136
OŘECHOV U BRNA (k. ú. Ořechov, okr. Brno-venkov)	I. Šterc	137
OTROKOVICE (k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, okr. Zlín)	J. Langová, J. Kohoutek	137
PÍŠŤ (okr. Opava)	P. Stabrava	138
PODOLÍ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	139
POZOŘICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	139
PRÁČE (okr. Znojmo)	T. Berkovec	139
PŘEROV (k. ú. Lýsky, okr. Přerov)	Z. Schenk	140
PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	Z. Schenk	140
PTENÍ (okr. Prostějov)	M. Šmíd	141
ROZDROJOVICE (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, P. Žákovský	141
SIVICE (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, P. Žákovský	141
SELOUTKY (okr. Prostějov)	M. Šmíd	142
TVAROŽNÁ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	142
UHERSKÝ BROD (okr. Uherské Hradiště)	M. Geisler	144
VELKÁ BYSTRICE (okr. Olomouc)	A. Tajer	144
VELKÉ BÍLOVICE (okr. Břeclav)	M. Přichystal, R. Švecová	144
VEVERSKÁ BITÝŠKA (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, P. Žákovský	144
ŽERAVICE (okr. Hodonín)	P. Šútor	145

ENEOLIT

BŘECLAV (k. ú. Poštorná, okr. Břeclav)	M. Přichystal, R. Švecová	149
HNĚVOTÍN (okr. Olomouc)	M. Kalábek	150

CHVALATICE (okres Znojmo)	T. Berkovec, J. Šmerda, J. Čep, T. Čepová, M. Vokáč	151
KOSTELEČEK NA HANĚ (okr. Prostějov)	M. Šmíd	152
LUDĚŘOV (okr. Olomouc)	M. Šmíd	152
MAŠOVICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	152
NÁMĚŠŤ NA HANĚ (okr. Olomouc)	M. Šmíd	153
OLOMOUC (okr. Olomouc)	H. Dehnerová	153
OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	M. Kalábek	154
OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	M. Kalábek, A. Tajer, P. Vitula	154
OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	M. Kalábek, A. Tajer, P. Vitula	154
PODMOLÍ (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	155
PŘÁSLAVICE (okr. Olomouc)	A. Tajer	156
PŘEROV (k. ú. Lýsky, okr. Přerov)	Z. Schenk	156
PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	Z. Schenk	156
PTENÍ (okr. Prostějov)	M. Šmíd	157
SOKOLNICE (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, P. Žákovský	157
VELKÁ BYSTRICE (okr. Olomouc)	A. Tajer	157

DOBA BRONZOVÁ

BLUČINA (okr. Brno-venkov)	M. Salaš	161
BRNO (k. ú. Bystřice, okr. Brno-město)	M. Kuča, P. Žákovský	161
BRNO (k. ú. Řečkovice, okr. Brno-město)	M. Salaš	161
DAMBOŘICE (okr. Hodonín)	J. Škojec, M. Mazuch	161
HNĚVOTÍN (okr. Olomouc)	M. Kalábek	162
KRNOV (okr. Bruntál)	M. Kiecoň	162
KRUMVÍŘ (okr. Břeclav)	J. Škojec	162
LHÁNICE (okr. Třebíč)	M. Vokáč, R. Čihák, M. Kuča	163
LUTÍN (okr. Olomouc)	M. Kalábek	163
LUŽICE (okr. Hodonín)	J. Škojec	163
MEDLICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	164
MIKULOV (okr. Břeclav)	Z. Čižmář	164
MODRÁ (okr. Uherské Hradiště)	M. Vaškových	164
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	R. Procházka	164
MORAVSKÝ PÍSEK (okr. Hodonín)	P. Šútora	165
OLOMOUC (okr. Olomouc)	H. Dehnerová	165
OLOMOUC (okr. Olomouc)	P. Kováčik, R. Procházka, A. Zúbek	165
OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	F. Šrámek	166
OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	M. Kalábek	166
OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)	F. Šrámek	166

OŘECHOV (okr. Brno-venkov)	M. Kuča, P. Žákovský	166
OTROKOVICE (k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, okr. Zlín)	J. Kohoutek, J. Langová	167
PODMOLÍ (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	167
PODOLÍ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	168
PROSTĚJOV (k. ú. Krasice, okr. Prostějov)	M. Šmíd	169
PŘEROV (okr. Přerov)	J. Kohoutek	169
SOBOTOVICE (okr. Brno-venkov)	M. Geisler	169
TELNICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	169
TVAROŽNÁ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	169
UHERSKÝ BROD (okr. Uherské Hradiště)	M. Geisler	170
UNKOVICE (okr. Brno-venkov)	Z. Čižmář	171
VELKÉ BÍLOVICE (okr. Břeclav)	M. Přichystal, R. Švecová	171
VĚROVANY (okr. Olomouc)	F. Šrámek	172
VRANOVICE (okr. Břeclav)	Z. Čižmář	172
ZNOJMO (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	172
ŽATČANY (okr. Brno-venkov)	M. Čižmář	174
ŽELATOVICE (okr. Přerov)	Z. Schenk	174

DOBA ŽELEZNÁ

BRNO (k. ú. Bystec, okr. Brno-město)	M. Kuča, P. Žákovský	177
DĚTKOVICE (okr. Prostějov)	M. Šmíd	177
DLUHONICE (okr. Přerov)	Z. Schenk	177
HNĚVOTÍN (okr. Olomouc)	M. Kalábek	177
LEŠANY (okr. Prostějov)	P. Fojtík	177
MORAVSKÝ PÍSEK (okr. Hodonín)	P. Šútor	178
OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	F. Šrámek	178
OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	M. Kalábek	178
OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)	F. Šrámek	178
OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	M. Kalábek, A. Tajer, P. Vitula	179
PROSTĚJOV (k. ú. Čechovice, okr. Prostějov)	M. Šmíd	179
PŘEROV (okr. Přerov)	J. Kohoutek	180
PŘEROV (okr. Přerov)	Z. Schenk	180
PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	Z. Schenk	180
PŘEROV (k. ú. Újezdec, okr. Přerov)	Z. Schenk	181
PŘESKAČE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	181
PTENÍ (okr. Prostějov)	M. Šmíd	182
ŠTĚPÁNOV (k. ú. Moravská Huzová, okr. Olomouc)	A. Tajer	182
TELNICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	182
TVAROŽNÁ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	182

VSISKO (okr. Olomouc)	M. Kalábek	183
ŽATČANY (okr. Brno-venkov)	M. Čižmář	183

DOBA ŘÍMSKÁ A STĚHOVÁNÍ NÁRODŮ

BOHUŠOV (okr. Bruntál)	M. Zezula	187
BOHUŠOV (k. ú. Ostrá Hora, okr. Bruntál)	M. Zezula	187
BRANTICE (okr. Bruntál)	M. Zezula	187
HRUŠOVANY NAD JEVIŠOVKOU (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	187
KOSTELEK NA HANÉ (okr. Prostějov)	M. Šmíd	188
KOVALOVICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	188
MIKULOV (okr. Břeclav)	O. Šedo	188
MUŠOV (k. ú. Pasohlávky, okr. Břeclav)	B. Komoróczy	189
OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)	F. Šrámek	190
OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	M. Kalábek	190
PŘEROV (okr. Přerov)	Z. Schenk	190
SLATINICE (okr. Olomouc)	M. Přichystal	191
SLATINKY (okr. Prostějov)	M. Šmíd	191
TELNICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	192
TVAROŽNÁ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	192
UHERSKÝ BROD (okr. Uherské Hradiště)	M. Geisler	192

STŘEDOVĚK A NOVOVĚK

BLUČINA (okr. Brno-venkov)	M. Salaš	197
BOHUŠOV (okr. Bruntál)	M. Zezula	197
BRANTICE (okr. Bruntál)	M. Zezula	199
BRNO (okr. Brno-město)	J. Unger, P. Kos	199
BRNO (k. ú. Bystrc, okr. Brno-město)	Z. Himmelová	200
BRNO (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)	P. Kos, A. Matějčíková	200
BRUMOV - BYLNICE (okr. Zlín)	J. Kohoutek	201
BRUMOVICE (okr. Břeclav)	J. Škojec	201
BŘECLAV (okr. Břeclav)	M. Přichystal, R. Švecová	202
BUČOVICE (okr. Vyškov)	H. Palátová, R. Stránská, P. Vitula	203
BULHARY (okr. Břeclav)	O. Šedo	204
DĚTKOVICE (okr. Prostějov)	M. Šmíd	205
DIVÁKY (okr. Břeclav)	R. Švecová	205
DOMAŠOV (okr. Brno-venkov)	M. Salaš	206
HLUČÍN (okr. Opava)	H. Teryngerová	206
HLUČÍN (okr. Opava)	P. Stabrava, H. Teryngerová	206
HORNÍ BENEŠOV (okr. Bruntál)	M. Zezula	207

HRADEC NAD MORAVICÍ (okr. Opava)	M. Kiecoň	207
HRANICE (okr. Přerov)	J. Kohoutek	208
HYNČICE (okr. Bruntál)	M. Zezula	208
CHVALATICE (okr. Znojmo)	T. Berkovec, J. Šmerda, J. Čep, T. Čepová, M. Vokáč	208
JIHLAVA (okr. Jihlava)	D. Merta, P. Kováčik, M. Peška	209
JIHLAVA (okr. Jihlava)	D. Zimola	212
KOJETÍN (k. ú. Kovalovice u Kojetína, okr. Přerov)	A. Tajer	214
KOSTELEČEK NA HANÉ (okr. Prostějov)	M. Šmíd	214
KRČMAŇ (okr. Olomouc)	A. Tajer	214
KYJOV (okr. Hodonín)	P. Šútora	214
LEDNICE (okr. Břeclav)	H. Palátová, R. Stránská, P. Vitula	215
LEŠANY (okr. Prostějov)	P. Fojtík	215
LHÁNICE (okr. Třebíč)	R. Čihák, M. Kuča, M. Vokáč	215
LITOSTROV (okr. Brno-venkov)	M. Salaš	216
LITOVEL (okr. Olomouc)	K. Faltýnek	216
LUTÍN (okr. Olomouc)	M. Kalábek	216
MALHOSTOVICE (okr. Brno-venkov)	P. Wiesnerová	216
MAŠOVICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	216
MEDLICE (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	217
MIKULČICE (okr. Hodonín)	L. Poláček, J. Škojec, O. Marek, R. Skopal	217
MIKULOV (okr. Břeclav)	Z. Čižmář	218
MIKULOV (okr. Břeclav)	O. Šedo	218
MODRÁ (okr. Uherské Hradiště)	M. Vaškových	219
MODŘICE (okr. Brno-venkov)	R. Procházka	219
MOKRÁ-HORÁKOV (k. ú. Mokrý, okr. Brno-venkov)	P. Kos	220
MORAVSKÝ KRUMLOV (okr. Znojmo)	Z. Čižmář	221
MORAVSKÝ PÍSEK (okr. Hodonín)	P. Šútora	221
NIKOLČICE-NOVÝ DVŮR (okr. Brno-venkov)	Z. Čižmář	222
NOVÁ ŘÍŠE (okr. Jihlava)	M. Bálek	222
OLOMOUC (okr. Olomouc)	H. Dehnerová	223
OLOMOUC (okr. Olomouc)	K. Faltýnek	225
OLOMOUC (okr. Olomouc)	H. Dehnerová, P. Šlězár	227
OLOMOUC (okr. Olomouc)	H. Dehnerová, K. Faltýnek	228
OLOMOUC (okr. Olomouc)	P. Šlězár, K. Faltýnek	229
OLOMOUC (okr. Olomouc)	R. Zatloukal, P. Šlězár	229
OLOMOUC (okr. Olomouc)	P. Kováčik, R. Procházka, A. Zůbek	233
OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	F. Šrámek	235
OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)	M. Kalábek	236

OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	M. Kalábek	236
OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)	M. Kalábek, A. Tajer, P. Vitula	236
OSTRAVA (okr. Ostrava)	M. Zezula	237
OSTRAVA (okr. Ostrava)	M. Kiecoň	238
PERNŠTEJN (okr. Žďár nad Sázavou)	H. Palátová, R. Stránská, P. Vitula	239
PETRŮVKY (okr. Třebíč)	M. Vokáč	239
PODOLÍ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	240
POZOŘICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	240
PROSTĚJOV (okr. Prostějov)	M. Šmíd	240
PROSTĚJOV (k. ú. Čechovice, okr. Prostějov)	M. Šmíd	241
PŘEROV (okr. Přerov)	J. Kohoutek	241
PŘEROV (okr. Přerov)	Z. Schenk	242
PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)	Z. Schenk	243
PRŠTICE (okr. Brno-venkov)	M. Geisler	243
RAJHRADICE (okr. Brno-venkov)	S. Stuchlík	243
ROUCHOVANY (okr. Třebíč)	P. Obšusta	244
RUDKA (okr. Brno-venkov)	M. Salaš	244
SOBOTOVICE (okr. Brno-venkov)	M. Geisler	244
STAŘEČ (okr. Třebíč)	P. Obšusta	245
STRACHOTÍN (okr. Břeclav)	M. Přichystal, R. Švecová	245
ŠAKVICE (okr. Břeclav)	O. Šedo	246
ŠTERNBERK (okr. Olomouc)	J. Peška, J. Vrána	246
ŠTERNBERK (okr. Olomouc)	K. Faltýnek	248
ŠTERNBERK (okr. Olomouc)	H. Dehnerová	248
TELČ (okr. Jihlava)	D. Zimola	249
TELNICE (okr. Brno-venkov)	P. Kos	249
TĚŠETICE - KYJOVICE (okr. Znojmo)	M. Vokáč, M. Moník	250
TŘEBÍČ (okr. Třebíč)	P. Obšusta	250
TVAROŽNÁ (okr. Brno-venkov)	P. Kos	252
TÝN NAD BEČVOU (okr. Přerov)	J. Peška, A. Tajer, J. Vrána	252
UHERSKÉ HRADIŠTĚ (okr. Uherské Hradiště)	D. Menoušková	252
VALTICE (okr. Břeclav)	R. Švecová	253
VALTICE (okr. Břeclav)	H. Palátová, R. Stránská, P. Vitula	254
VALTICE (okr. Břeclav)	Z. Čizmář	255
VELKÉ BÍLOVICE (okr. Břeclav)	M. Přichystal, R. Švecová	255
VĚROVANY (okr. Olomouc)	F. Šrámek	256
VESELÍ NAD MORAVOU (okr. Hodonín)	P. Šůtora	256
VRACOV (okr. Hodonín)	P. Šůtora	256
ZLÍN (k. ú. Malenovice u Zlína okr. Zlín)	J. Kohoutek, J. Langová	257
ZNOJMO (okr. Znojmo)	Z. Čizmář	257

ZNOJMO (okr. Znojmo)	R. Procházka	262
ZNOJMO (okr. Znojmo)	T. Berkovec	262
ZNOJMO (okr. Znojmo)	B. Klíma, Z. Sašinka, P. Čermáková	263

SPECIÁLNÍ METODY

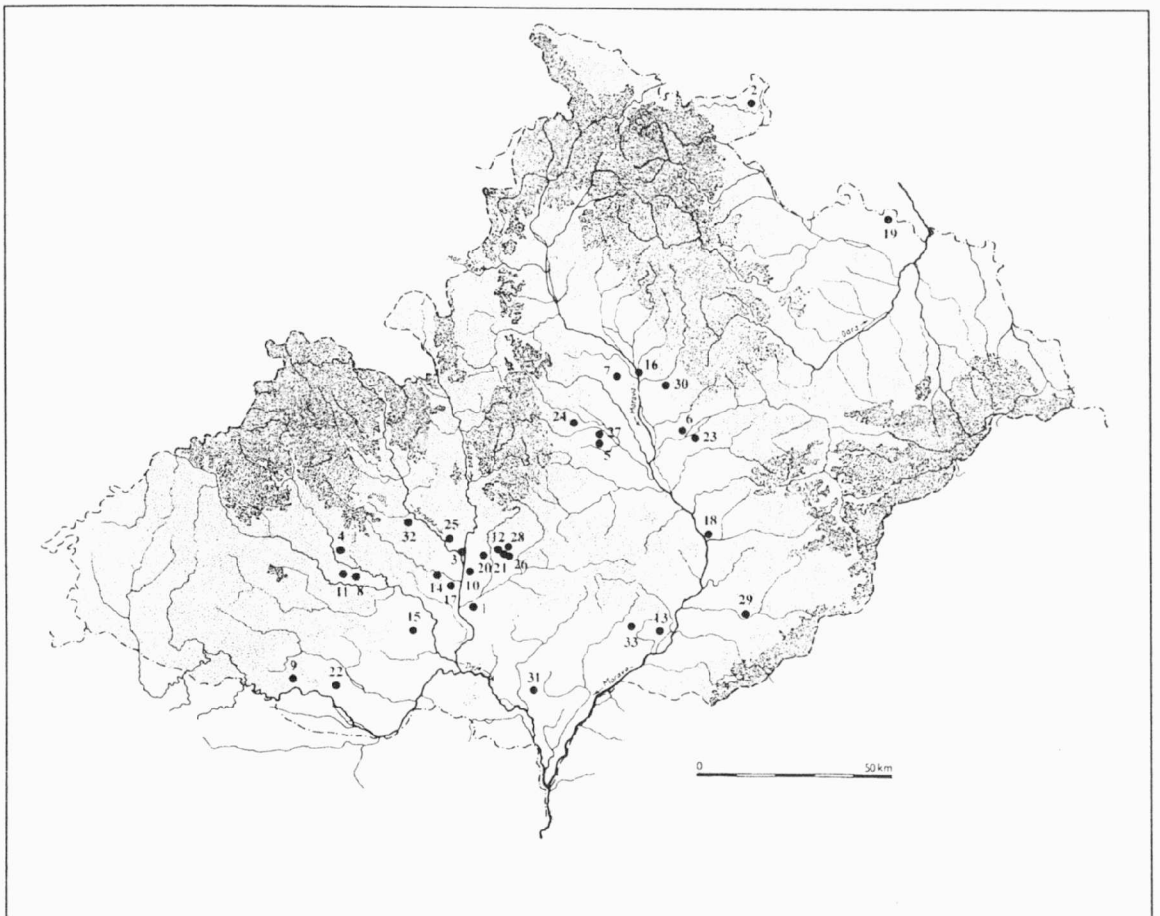
M. Bálek	Výsledky leteckého snímkování na Moravě v roce 2000
V. Hašek, K. Ondra	Inženýrskogeologický průzkum a archeogeofyzikální prospekce v místech historické těžby Ag – rud na trase obchvatu silnice I/38 v Jihlavě

ZPRÁVY O ČINNOSTI

J. Doležel	Rok 2000 v Archeologickém ústavu AV ČR Brno
P. Škrdla	Comparison of Near Eastern and Moravian Early Upper Paleolithic Knapping Technologies

**PŘEHLED VÝZKUMŮ
NA MORAVĚ A VE SLEZSKU
V ROCE 2000**

NEOLIT

- 1 – Blučina, 2 – Bohušov, 3 – Brno, 4 – Březník, 5 – Dětkovice, 6 – Dluhonice, 7 – Hněvotín, 8 – Lhánice, 9 – Mašovice, 10 – Modřice, 11 – Mohelno, 12 – Mokrá-Horákov, 13 – Moravský Písek, 14 – Neslovice, 15 – Olbramovice, 16 – Olomouc, 17 – Ořechov u Brna, 18 – Otrokovice, 19 – Píšť, 20 – Podolí, 21 – Pozořice, 22 – Práche, 23 – Přerov, 24 – Ptení, 25 – Rozdrojovice, 26 – Sívce, 27 – Seloutky, 28 – Tvarožná, 29 – Uherský Brod, 30 – Velká Bystřice, 31 – Velké Bílovice, 32 – Veverská Bitýška, 33 – Žeravice.

BLUČINA (okr. Brno-venkov)

„Štumberky“. MMK. Sídliště. Povrchový sběr a zjišťovací výzkum.

V březnu a dubnu 2000 byla v souvislosti se zakládáním nového vinohradu v trati „Štumberky“ povrchovými sběry zjištěna přítomnost střepevého materiálu kultury s moravskou malovanou keramikou. V řjnu zde byla již mezi řádky vinohradu otevřena ověřovací sonda 5 x 1 m, která prokázala vrstvu o mocnosti až 0,4 m, obsahující keramiku mladšího stupně uvedené kultury. Sonda zachytila rovněž severní okraj do spráše zapuštěného objektu, v jeho zásypu se však nepodařilo zjistit žádné nálezy.

Nově zjištěné sídliště kultury s moravskou malovanou keramikou se rozkládá na mírné výspě S-SV svahu Výhonu nad silnicí z Blučiny do Moutnice v nadmořské výšce 220-226 m a jeho přibližnou rozlohu podle povrchových nálezů vymezují na mapě 1:10000, listu 24-43-21, souřadnice: S s.č. 86-91 mm, Z s.č. 0-6 mm.

František Floder, Bronze Age, s. s r. o.
Milan Salaš, MZM Brno

Resumé:

Blučina (Bez. Brno-venkov), „Štumberky“. MBK. Siedlung. Oberflächenfunde. Suchgrabung.

BOHUŠOV (okr. Bruntál)

Kostel sv. Martina. LnK, Lengyelský kulturní okruh. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum v kostele sv. Martina v Bohušově proběhl v době od srpna 1999 do března 2000 v souvislosti se sanací podlahy v interiéru a statickým zajištěním zdiva. Výzkum byl realizován formou plošného odkryvu ve východní části presbytáře a sakristie.

Nejstarší doklady sídlištních aktivit na lokalitě reprezentoval SV nárožím presbytáře porušený objekt kultury s lineární keramikou a nesouvisle dochovaná kulturní vrstva spolu se zbytky dalších zahloubených objektů náležících lengyelskému kulturnímu komplexu (obr. viz kap. Středověk a novověk, k. č. 212, 566).

Michal Zezula, SPÚ Ostrava

Resumé:

Bohušov (Bez. Bruntál), Hl. Martin Kirche. LBK, Lengyeler Kulturkreis. Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (k. ú. Bosonohy, okr. Brno-město)

„Dlouhý Padělky“, „Pod hradiskem“, 1200 m SZ obce. LnK, MMK. Sídliště. Povrchový sběr.

Při opakovaných sběrech byla potvrzena lokalita s LnK (Kuča 2000) s typickým materiálem II. fáze a dále MMK II. stupně (Schirmeisen 1939; sběry a výkop J. Mikuláška). Sídliště se navzájem překrývají a jsou obě narušena při stavbě „Staré dálnice“. Zmíněné nálezy LnK se objevují i o 100 m na S a SV, čili zaujímají větší plošný rozsah, než bylo původně uváděno (Kuča 2000). Výjimečně se mezi nálezy objevuje i patinovaná štípaná kamenná industrie (ta se nachází v celém nejbližším okolí „Hradiska“).

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

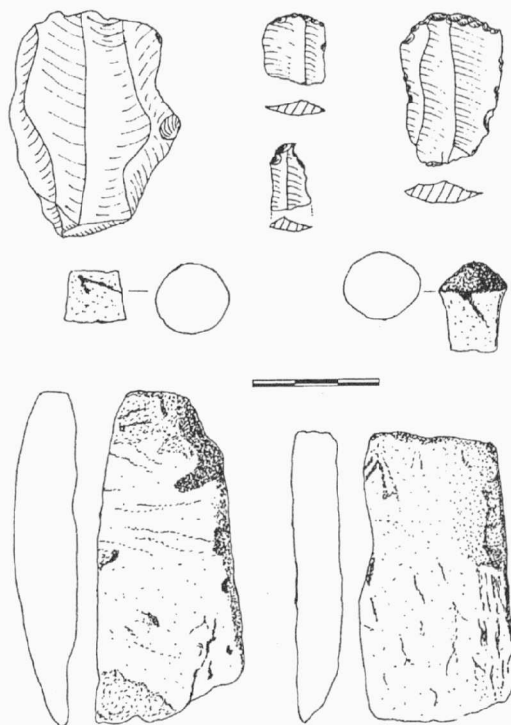
Literatura:

Kuča, M. 2000: Brno (k. ú. Bosonohy, okr. Brno-město), PV 1999, 95.

Schirmeisen, K. 1939: Vorgeschichtsfunde auf der mährischen Reichsautobahnstrecke, Die Technik in Niederdonau I, 36-39.

Resumé:

Brno (Kataster Bosonohy, Bez. Brno-město), „Dlouhý Padělky“, „Pod hradiskem“, 1200 m NW der Gemeinde. LBK, MBK. Siedlung. Terrainbegehung.

Obr. 1. Brno – Kníničky. Výběr kamenné industrie. Steinindustrie (Auswahl).

BRNO (k. ú. Kníničky, okr. Brno-město)

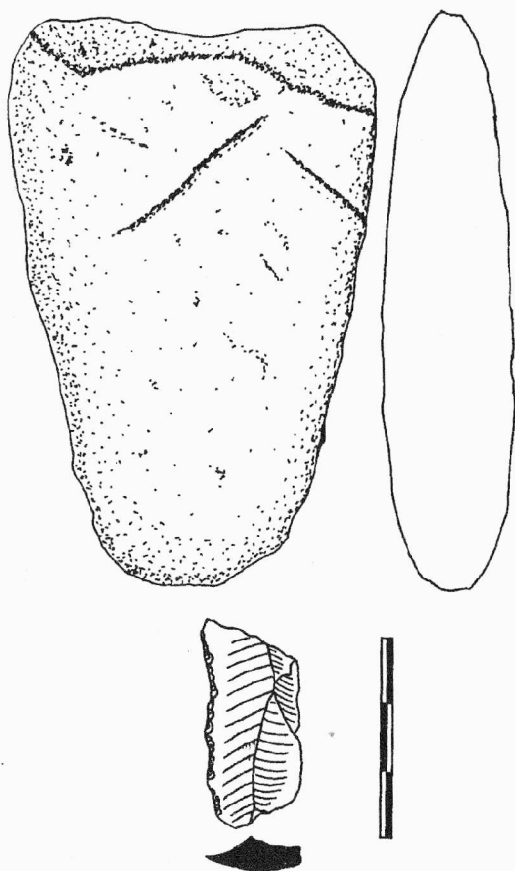
„U luhu“. Neolit (časný eneolit?). Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 3/2001).

Při zjišťovacím povrchovém průzkumu na stavbě rodinných domků v trati „U luhu“ v nadmořské výšce 264 m n.m. byla objevena nová neolitická, či časně eneolitická lokalita (ZM ČR 24-32-18, 1:10000, v okolí bodu 460 mm od Z s.č. a 111 mm od J s.č.). Sběrem bylo získáno 20 zlomků omleté, blíže nedatovatelné keramiky, dále 38 kusů štípané kamenné industrie (2 škrabadla, 4 jádra, 1 přelomená srpová čepelka) z rohovce typu Krumlovský les, variety II, 6 kusů broušené kamenné industrie (2 ploché sekerky, 2 polotovary, 2 vývrtky) ze zelené břidlice, přičemž jeden vývrtka je z dioritového porfyritu, 1 kus přepálené mazanice (obr. 1).

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Resumé:

Brno (Kataster Kníničky, Bez. Brno-město), „U luhu“. Neolithikum (Frühe Äneolithikum?). Siedlung. Terrainbegehung.

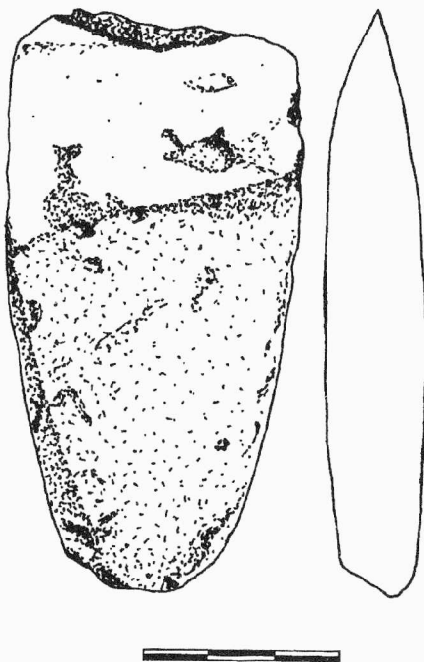

Obr. 2. Brno - Komín. Výběr kamenné industrie. Steinindustrie (Auswahl).

BRNO (k. ú. Komín, okr. Brno-město)

„Netopýrky“. Neolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 8/2001).

Na poli 600 m severně (ZM ČSFR 24-32-19, 1:10000, v okolí bodu 140 mm od Z s.č. a 55 mm od J s.č.) od obce ve výše uvedené trati byly náhodně nalezeny kamenná kopytovitá sekerka vyrobená z dioritového porfyritu a lichoběžníková čepel se srpovým leskem z rohovce typu Krumlovský les variety I (obr. 2). V okolí nálezu nebyl objeven žádný doprovodný materiál. Artefakty nejspíše souvisejí se známou lokalitou s LnK v trati „Horní hony“.

Obr. 3. Brno - Komín. Kamenná sekerka. Steinaxt.

Extravilán obce. Neolit (eneolit?). Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 10/2001).

Pod Palackým vrchem na levém břehu Komínského potoka, 0,75 km SV od komínského kostela (ZM ČSFR 24-32-19, 1:10000, v okolí bodu 235 mm od Z s.č. a 7 mm od J s.č.) byla ve výkopu náhodně nalezena broušená sekerka (obr. 3). V okolí nálezu nebyl objeven žádný doprovodný materiál.

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Resumé:

Brno (Kataster Komín, Bez. Brno-město), „Netopýrky“. Neolithikum. Einzelfund. Terrainbegehung.

Brno (Kataster Komín, Bez. Brno-město), Extravillan der Gemeinde. Neolithikum (Äneolithikum?). Einzelfund. Terrainbegehung.

BRNO (k. ú. Žebětín, okr. Brno-město)

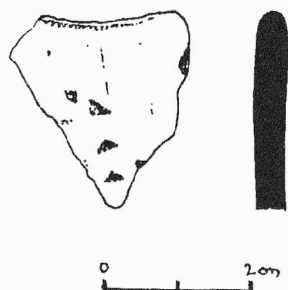
„Na Drdi“, S okraj obce. LnK, šárecký stupeň, MMK. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 6/2001)

Systematickým povrchovým průzkumem byl mezi materiálem z LnK a MMK rozlišen okrajový stěp se třemi trojúhelníkovitými vpichy náležející šáreckému stupni (obr. 4). Jde o další novou lokalitu se šáreckým stupněm na Brněnsku (viz kap. Neolit, Rozdrojovice a Veverská Bitýška).

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Resumé:

Brno (Kataster Žebetín, Bez. Brno-město), „Na Drdi“, Nordrand der Gemeinde. LBK, Šárka-Stufe, MBK. Einzelfund. Terrainbegehung.

Obr. 4. Brno - Žebětín. Zlomek keramiky. Keramikfragment.

BŘEZNÍK (okr. Třebíč)

S okraj obce. MMK (starší stupeň). Sídliště. Povrchový průzkum.

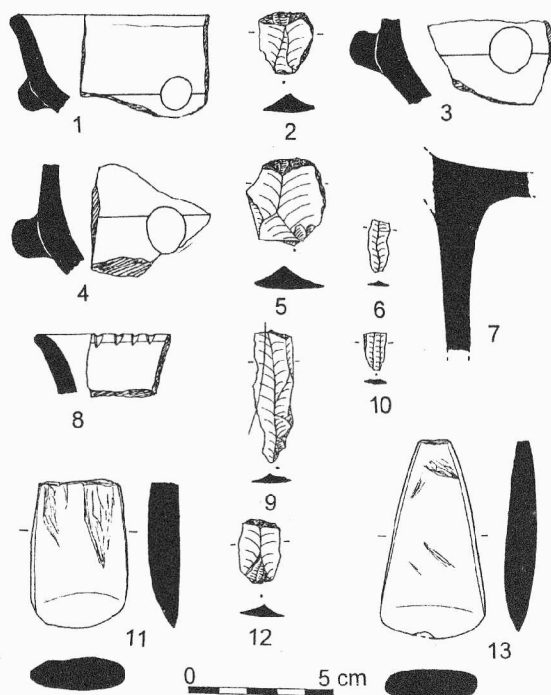
Při S okraji obce byla na sprašovém svahu obráceném k JV, po obou stranách polní cesty, zjištěna roku 1998 pravěká lokalita. Poloha lokality v ZM 1:10000, mapa 24-33-04 je v okolí bodu 50 mm Z s.č. a 155 mm J s.č. Nadmořská výška se pohybuje mezi 389-396 m n.m. Našlo se zde větší množství keramiky, štípané a broušené kamenné industrie, které dovolují datovat lokalitu do staršího stupně kultury s MMK. Ze stejného období se zde orbou porušuje větší počet zahloubených objektů. Na keramice jsou patrné svisle protažené a polokulovité výčnělky (obr. 5:1, 3-4) a dokonce i zbytky červenozluté malby. Jeden okraj nese na vnější straně řádku vrypů (obr. 5:8). Tvary nádob zastupují misky s lomenou výdutí (obr. 5:1, 3-4), misky na nožce (obr. 5:7), tenkostěnné nádoby, hrncovité tvary a zlomek naběračky s tulejí. Mimo běžnou písčitou keramiku je pozoruhodné větší

množství keramiky ostřené silnou příměsí větších lupínků slídy (muskovitu). Broušená industrie je zastoupena dvěma exempláři sekerek ze zelené břidlice (obr. 5:11, 13), zlomek vrtaného nástroje pravděpodobně z arkózy, zlomek amfibolitu je snad z dalšího kusu broušené kamenné industrie. V surovinovém spektru štípané industrie (celkem 52 ks) byly zjištěny mimo převažující rohovec typu Krumlovský les variety I a II a přepálené sílexy v jednotlivých kusech i mikročepelky z obsidiánu (4 ks, obr. 5:6, 10), křišťálová jádérka (2 ks), úštěp z plazmy (1 ks), jihopolský silicit krakovsko-čenstochovské jury (3 ks) a jihopolský čokoládový silicit (3 ks). Typologicky uvádíme ve skladbě štípané kamenné industrie jádra, úštěpy, čepelky, čepelová (obr. 5:2, 12) i úštěpová (obr. 5:5) škrabadla, srpové kameny (obr. 5:9) a výrobní odpad. Jeden úštěpek rohovce KL je lehce patinovaný. Bifaciálně opracovaný srpový vrchlíkový úštěp z rohovce typu KL I může indikovat eneolitické osídlení. Pravděpodobně druhotně se na lokalitu dostaly sporadické nálezy zlomků mladohradištní tuhé keramiky.

Milan Vokáč, Martin Kuča, Luboš Prokeš, FF MU Brno

Resumé:

Březník (Bez. Třebíč), Nordrand der Gemeinde. MBK (ältere Phase). Siedlung. Terrainbegehung.

Obr. 5. Březník. Výběr materiálu MMK. Materialauswahl der MBK.

DĚTKOVICE (okr. Prostějov)

„Sibiř“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

V létě roku 2000 byla zahájena výstavba čtyř domů v poloze Sibiř na západním okraji Dětkovic. Vedle objektů kultury lužických popelnicových polí, z laténského a středohradištního období, byly prozkoumány i dva objekty z mladšího stupně kultury s lineární keramikou.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Dětkovice (Bez. Prostějov), „Sibiř“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

DLUHONICE (okr. Přerov)

„Vrchní Újezd“. LnK. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: Muzeum J. A. Komenského, Přerov.

Plynovodním výkopem byl dne 20. 9. 2000 narušen na severovýchodním okraji obce Dluhonice při polní cestě do Předmostí neolitický objekt, který obsahoval archeologický materiál typický pro kulturu LnK. Objekt se nacházel přímo naproti božím mukám z roku 1866 a jeho polohu lze vyznačit na ZM 1:10000, listu 25-13-12, od Z s.č. 135 mm a od J. s.č. 248 mm. Na hromadách vytěžené hlíny bylo získáno 14 kusů mazanice a 12 fragmentů keramiky pocházející z nádob vyrobených z nekvalitně vypáleného bahnitého materiálu. Keramika byla zdobena plastickou výzdobou. Dle získaného materiálu lze porušený objekt blíže zařadit do staršího stupně kultury LnK.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Resumé:

Dluhonice (Bez. Přerov), „Vrchní Újezd“. LBK. Siedlung. Oberflächensammlung.

HNĚVOTÍN (okr. Olomouc)

„Nový trávník“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

V říjnu roku 2000 bylo výkopem optického kabelu na malé terénní vlně nad potokem Blata narušeno sídliště kultury lidu s lineární keramikou, kde bylo prozkoumáno 5 sídlištních objektů. Identifikace lokality v mapě ZM 1:10000, list 24-22-23, v souřadnicích Z s.č., J s.č. ([178,243], [183,246]) mm.

„Trať legii“. Neolit. Sídliště. Záchraný výzkum.

V říjnu 2000 prořal optický kabel sídlištní objekty datované do neolitu. Identifikace lokality v mapě MZ 1:10000, list 24-22-23, v souřadnicích Z s.č.:J s.č. – 260 mm:160 mm, 245 mm:149 mm.

Marek Kalábek, AC VM Olomouc

Resumé:

Hněvotín (Bez. Olomouc), „Nový trávník“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Hněvotín (Bez. Olomouc), „Trať legii“. Neolithikum. Siedlung. Rettungsgrabung.

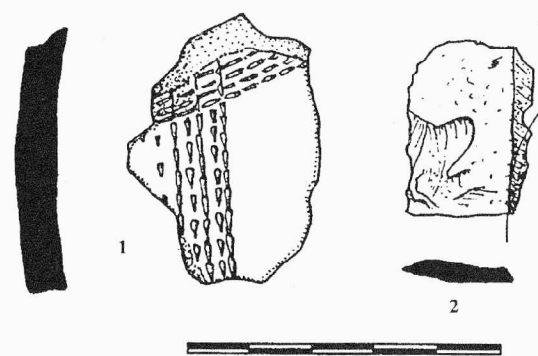
LHÁNICE (okr. Třebíč)

SZ okraj obce. VpK. Sídliště. Povrchový průzkum.

V rámci rekognoskace již známých lokalit a ojedinělých nálezů byl proveden povrchový sběr na polykulturní lokalitě u Lhánic. Místo sběru se nachází při SZ okraji obce na sprašovém JV svahu po obou stranách silnice do Mohelna. Nadmořská výška lokality je v rozmezí 322 - 328 m. Poloha v ZM 1:10 000, list 24-33-14, je v okolí bodu situovaného 145 mm od Z s. č. a 215 mm od J s. č. Lokalita je známa m.j. nálezy keramiky a kamenné industrie kultury s lineární keramikou a kultury zvoncovitých pohárů (Koštuřík - Kovárník - Měřinský - Oliva 1986, 210-212; archiv AÚ Brno, č. j. 592/59, 721/50, 593/59, 2315/55). Sběry na lokalitě prováděl F. Florián a V. Gross a archeologický materiál jimi získaný je uložen v ZMM Třebíč (Floriánova sbírka, př. č. 12/80) a MM Brno (Grossova sbírka).

Povrchový sběr, provedený autory zprávy na podzim roku 2000, přinesl dva keramické nálezy náležící kultuře s vypíchanou keramikou (obr. 6:1) a několik kusů neolitické štípané kamenné industrie zhotovené z rohovce typu Krumlovský les varianty I a II (úštěpy, čepele a dvě jádra) a srpovou čepel z rohovce typu Olomučany (obr. 6:2).

*Martin Kuča, Roman Čihák, Milan Vokáč
FF MU Brno*

Obr. 6. Lhánice. Výběr materiálu. Materialauswahl.

Literatura:

Koštuřík, P. - Kovárník, J. - Měřinský, Z. - Oliva, M. 1986: Pravěk Třebíčska, Brno.

Resumé:

Lhánice (Bez. Třebíč), NW Gemeinderand. StBK. Siedlung. Oberflächensammlung.

MAŠOVICE (okr. Znojmo)

Intravilán obce, areál ZD. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při výstavbě plynovodní přípojky v areálu ZD v Mašovicích byl realizován záchranný archeologický výzkum. Zjištěná lokalita se nachází u jižního okraje intravilánu obce, na návrší se sklonem k východu, které je z jižní a východní strany ohraničeno bezejmenným potokem. Nadmořská výška návrší je v rozmezí 365-370 m n.m. Podloží je zde tvořeno sytě žlutou až okrovou, mírně degradovanou, jílovitou spraší. Na liniovém výkopu o délce cca. 200 m se podařilo nalézt 4 narušené sídlištní objekty (kategorie jamka, jáma), které se dají dle sporadického keramického materiálu zařadit do mladšího stupně (II) kultury s lineární keramikou.

Zdeněk Čizmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Mašovice (Bez. Znojmo), Intravillan der Gemeinde. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Ulice Prusinovského, parc. č. 2025/13. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum proběhl při výkopech základů pro rodinný domek a příslušné inženýrské sítě. Omezil se však jen na dokumentaci vybraných profilů. Jde o součást několika záchrannými výzkumy zkoumaného naleziště na jihovýchodním okraji intravilánu Modřic.

Výkopy základů o hloubce 1 m prořaly obtížně podrobněji členitelnou „kulturní“ vrstvu obsahující horní části pravěkých jam. Tam, kde výkop zasáhl sprašové podloží, se podařilo rozlišit několik zahloubených objektů (č. 500 – 503). Ve svrchní vrstvě se nacházely střepy kultury s lineární keramikou vedle nálezů z mladší a pozdní doby bronzové, které dominovaly v sídlištních jamách. Horní částí pěti z nich (č. 504 – 508) byly dokumentovány ve výkopu pro vodovod o hloubce do 2,1 m.

Rudolf Procházka, Archaia Brno

Prameny:

Procházka, R. 2000: Modřice – Za humny, rodinný dům. NZ Archaia, pracoviště Brno, č.j. 13/2000.

Resumé:

Modřice (Bez. Brno-venkov), Prusinovského Str. (Parzelle Nr. 2025/13). LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

MOHELNO (okr. Třebíč)

„Za netřeskem“. MMK. Sídliště. Povrchový průzkum.

V trati „Za netřeskem“ na katastru Mohelna bylo objeveno nové sídliště lidu s MMK mladšího stupně (Státní mapa odvozená Hrotovice 1–2, 1:5000 kolem bodu 300 mm od Z s.č., 144 mm od J s.č.). Lokalita se nachází přesně 1200 m SSV kostela v obci severně ZD, na mírně vyvýšené poloze v nadmořské výšce 340-346 m n.m., zřejmě je z větší části zničená hospodářskými budovami ZD. Bylo nasbíráno 12 kusů značně omšelé keramiky náležející MMK mladšího stupně (podle bochánkovitého výčnělku) a 1 střep slovanský, tuhovaný s vlnicí. Spolu se střepy bylo získáno 6 kusů štípané kamenné industrie (2 z rohovce typu KL II, křišťál a 3 kusy opálu; nástrojem je pouze vrták).

*Martin Kuča, Jiří Šlajnsna, Petr Žákovský
FF MU Brno*

Resumé:

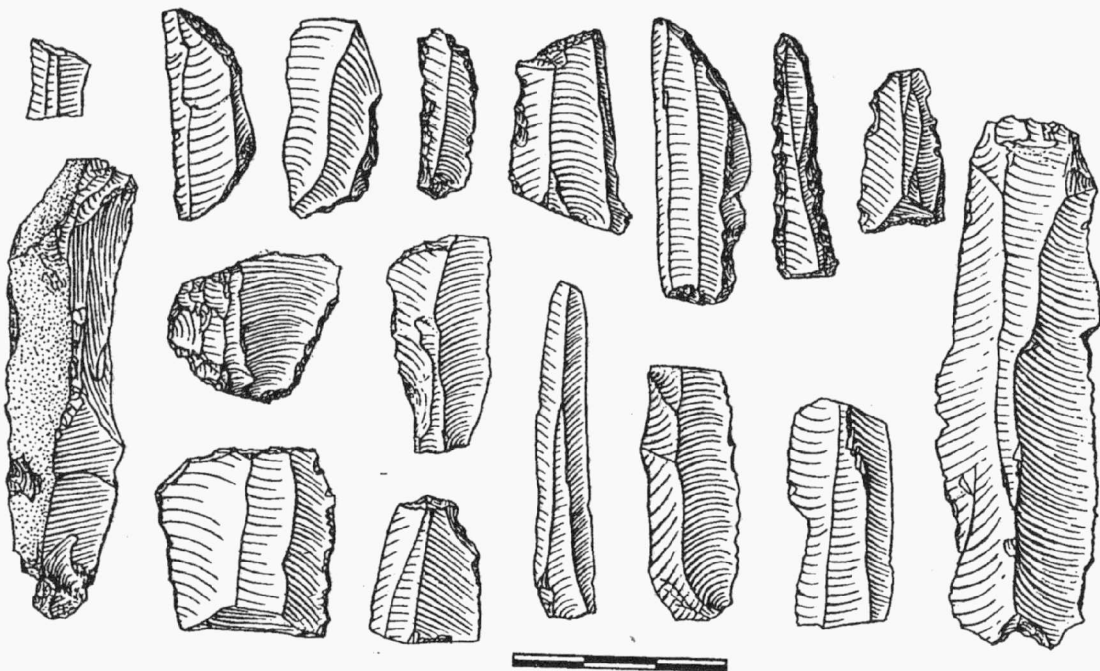
Mohelno (Bez. Třebíč), „Za netřeskem“. MBK. Siedlung. Terrainbegehung.

MOKRÁ-HORÁKOV (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov)

Mokrý-lom IV, „Spálená seč“. MMK IIa₁. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení: AÚ AV ČR Brno.

V únoru roku 2000 byly při obchůzce lokality Mokrý – „Spálená seč“ objeveny skrývkami narušené sídlištní objekty kultury s moravskou malovanou keramikou. V březnu téhož roku pak proběhla prvotní dokumentace a ovzorkování sídlištních objektů. V dubnu bylo Archeologickým ústavem AV ČR Brno provedeno geofyzikální měření v zalesněném prostoru poblíž námi dokumentovaných objektů. Geofyzikální měření se realizovalo na ploše 100 x 50 m. Zjištěné anomálie byly ovzorkovány pedologickou tyčí. Výzkumem nebylo možné předpokládané objekty ověřit, protože se plocha díky keřovitému porostu stala neprostopnou. Z těchto důvodů se záchranný archeologický výzkum zaměřil na výše uvedené narušené objekty, jež byly zjištěny na hraně lomu (objekt 1/2000, 2/2000, 3/2000).

Ve stěně odbagrovaného prostoru se objekt 1/2000 zřetelně projevil hnědou barvou, u dna téměř černou. Již při začišťení profilu se ukázalo, že výplň obsahuje velké fragmenty nádob a kamennou industrii. Na dně objektu se nacházela rozbitá keramická putna s rohatými uchy a v SZ části objektu

Obr. 7. Mokrý – Horákov. Výběr štípané kamenné industrie.
Gesaltene Steinindustrieauswahl.

fragmentárně zachovaná černá leštěná mísa s přesekávaným okrajem a sovími hlavičkami. Zásyp objektu obsahoval štípanou kamennou industrii, větší procento tvořily úštěpy, ale vyskytlo se i několik nástrojů: srpové čepele, vrtáky, škrabadla. Většina z nich je vyrobena ze silicitu krakovsko - čenstochovské jury. Broušenou kamennou industrii zastupuje sekerka vyrobená z chloritické břidlice. Výčet nálezů uzavírají fragmenty zrnitěrek z kulmských slepenců. Dno objektu tvořila černá vrstva obsahující množství uhlíků, mazanice a úlomků zelené březinské břidlice. Zjištěné rozměry objektu: délka 3,9 m, šířka (stav po odtěžení) 2,8m, max. hloubka 1,2 m.

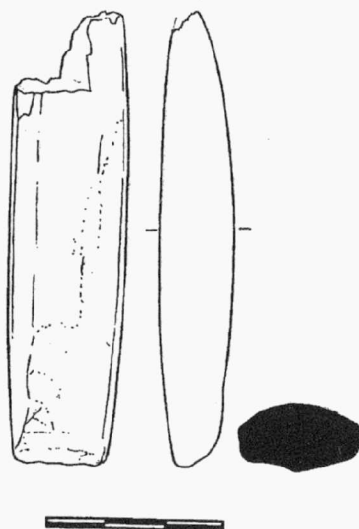
Objekt 2/2000 se nacházel 3,7 m východně od objektu 1/2000. Jeho zásyp se téměř neodlišoval od okolního sedimentu. Zachovalá část objektu měla oválný tvar o rozměrech: délka 5,5 m, šířka (stav po odtěžení) 2,4 m, max. hloubka 0,7 m. Výplň objektu obsahovala obroušené střepy a štípanou kamennou industrii. V západní části se nacházel "sklad" 9 zrnitěrek, které byly naskládány do krátkého pruhu. Z materiálů použitých pro výrobu štípané kamenné industrie jsme zaznamenali přítomnost rohovce typu Krumlovský les (varieta I a II), silicitu krakovsko - čenstochovské jury, čokoládového rohovce a jevišovické plazmy.

11,5 m JZ od obj. 1/2000 se nacházel objekt 3/2000, který interpretujeme jako krasovou puklinu vyplněnou sídlištním materiálem MMK (mazanice, úlomky březinských břidlic a ojedinělé střepy).

Šířka pukliny byla 0,4 m, délka po odtěžení 0,95 m, hloubka od skrytého povrchu 0,75 m.

Díky objektům zkoumaným v sezóně 2000 se upřesňuje datování lokality na počátek mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou - subfáze IIa₁ (srovnej Hložek 1999, 2000; Kos 1999; Škrdla - Šebela 1999).

Martin Hložek, FF MU Brno

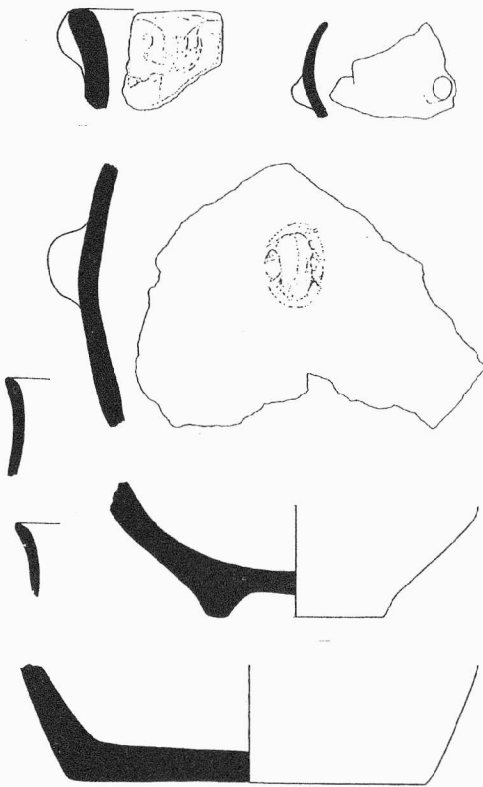
Obr. 8. Mokrý - Horákov. Broušená kamenná industrie.
Geschliefene Steinindustrieauswahl.

Literatura:

- Hložek, M. 1999: Mokrá (kat. úz. Mokrá, okr. Brno-venkov). PV 40 (1997-1998), 196.
- Hložek, M. 2000: Mokrá - Horákov (k. ú. Mokrá u Brna, okr. Brno-venkov). PV 41 (1999), 99.
- Kos, P. 1999: Mokrá (kat. úz. Mokrá, okr. Brno-venkov). PV 40 (1997-1998), 193-195.
- Škrdla, P. - Šebela, L. 1999: Mokrá (okr. Brno-venkov). PV 39 (1995-1996), 281-285.

Resumé:

Mokrá - Horákov (Kataster Mokrá u Brna, Bez. Brno-venkov), Mokrá-lom IV, „Spálená seč“. MBK II_{A1}. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 9. Mokrá - Horákov. Výběr keramického materiálu.
Keramikauswahl.

MORAVSKÝ PÍSEK (okr. Hodonín)

Nedakoničky ul. Neolit. Kostrový hrob. Záchranný výzkum.

Při zemních pracích spojených s výstavbou kanalizace v obci, v místě určeném souřadnicemi Z:J 470:5 na mapě č. 34-22-10 v měřítku 1:10000, byl v prosinci roku 1999 objeven kostrový hrob H 1/1999. Místo nálezů je skoro srovnatelné s polohou objevu zásobní jámy (srov. kap. Doba železná).

Vzhledem k použití mapy č. 34-22-10 v měřítku 1:10000 je vzdálenostní posun velmi těžko zaznamatelný. Nalezený kostrový materiál byl předán ke zpracování paní RNDr. L. Horáčkové Ph.D. z oddělení lékařské antropologie Anatomického ústavu Lékařské fakulty MU v Brně. Podle jejího posudku šlo o ženu ve věku 25-35 let, dosahující výšky 158 cm.

Kostrový hrob byl objeven zaměstnanci firmy IMOS spol. s r. o. Veselí nad Moravou, a to až byla bagrem rozdrčena lebka. V místě nálezů hrobu byla pozorována stejná stratigrafie jako u zmíněné zásobní jámy. Podobnost tkví pouze v absenci původního horizontu. Tento byl odstraněn při stavbě pozemní asfaltové komunikace.

Zemřelý ležel na levém boku (obě lopatky ležely na zemi) s mírně pokrčenými dolními končetinami. Polohu hlavy tj. orientaci obličejů se nepodařilo pro již zmíněné důvody zjistit. V záspy hrobu, který se barevně odlišoval od žlutého podloží byl nalezen pouze rohový nepatinovaný úštěp. Na základě tohoto artefaktu je možno zařadit hrob č. H1/1999 do průběhu mladší doby kamenné.

Pavel Šůtora, Masarykovo muzeum v Hodoníně

Resumé:

Moravský Písek (Bez. Hodonín), Nedakoničky Str. Neolithikum. Körpergrab. Rettungsgrabung.

NESLOVICE (okr. Brno-venkov)

Nelokalizováno. Neolit. Ojedinelý nález. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 9/2001).

Koupí byly získány tři fragmenty broušených plochých sekerek ze zelené břidlice (obr. 10). Přesná lokalizace nálezů není známa.

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Resumé:

Neslovice (Bez. Brno-venkov), ohne Lokalisierung. Neolithikum. Einzelfund.

OLBRAMOVICE (okr. Znojmo)

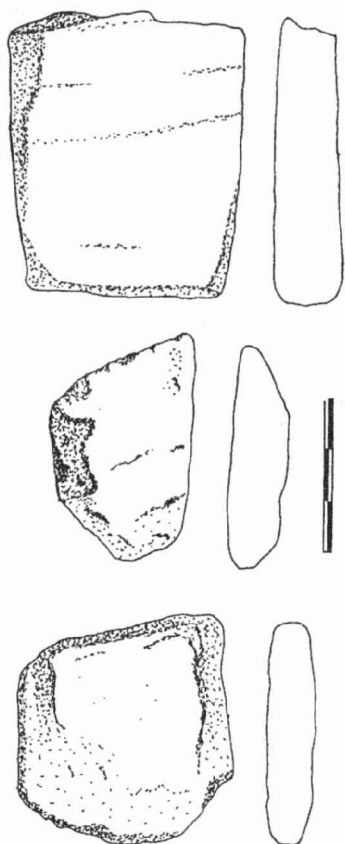
„Olbramovicko“. Neolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Při povrchovém sběru na úpatí Leskouna byl získán nízký kopytovitý klín o délce 12 cm (obr. 11). V okolí nálezů nebyl objeven žádný doprovodný materiál.

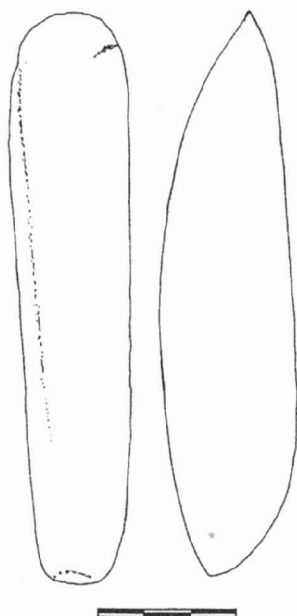
Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Resumé:

Olbramovice (Bez. Znojmo), „Olbramovicko“. Neolithikum. Einzelfund. Terrainbegehung.

Obr. 10. Neslovice. Výběr kamenné industrie.
Steinindustrieauswahl.

Obr. 11. Olbramovice. Kopytný klín.
Steinartefakt.

OLOMOUC (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)

Intravilán obce. LnK, MMK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Ve dnech 13.3. – 20.6. 2000 probíhal záchraný archeologický výzkum v městské části Olomouce – Nemilanech, vyvolaný celoplošnou plynofikací. Výkop pro plynovod narušil celkem 22 pravěkých a novověkých objektů.

Lokalita se nachází na malé pravobřežní terase řeky Moravy, vyvýšené o 2 metry a vzdálené asi 30 metrů od hrany inundačního pásma. Za touto hranicí se již žádné objekty neobjevily, pouze ojedinělé keramické zlomky a drobnky mazanice v nivních naplaveninách. Nejintenzivnější osídlení bylo zachyceno ve výkopech v ulicích Lidická a Kožušanská, kde byla narušena kulturní vrstva o mocnosti od 0,10-0,80 m. Obsahovala keramické zlomky skoro všech kultur zachycených na této lokalitě.

Nejstarší osídlení sahá do neolitu a je zde zastoupeno čtyřmi objekty kultury s lineární keramikou a jedním objektem kultury s moravskou malovanou keramikou. Nejzajímavějším nálezem je velké množství zuhelnatělého hrachu a pšenice dvouzrnky v objektu kultury s lineární keramikou.

Filip Šrámek, AC VM Olomouc

Resumé:

Olomouc (Kataster Nemilany, Bez. Olomouc), Intravillan der Gemeinde. LBK, MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

„U hvězdárny“. LnK, MMK. Sídliště. Záchraný výzkum.

V dubnu 2000 byla v rámci záchraného archeologického výzkumu na stavbě dálnice R35 prozkoumána polykulturní lokalita „U hvězdárny“ (popis lokality viz kap. Eneolit). Nejstarší horizont osídlení náleží kultuře s lineární keramikou. Podřilo se zde odkrýt půdorys menší kúlové stavby sestávající z 4 řad kúlových jamek s rozměry stěn 6,8x4,5 m a s orientací hlavní osy SZ-JV. Podél delších stran domu byly umístěny tři stavební jámy – hliníky, obsahující dva zlomky typické neolitické keramiky. Z pozdního neolitu (MMK) je na lokalitě zachyceno několik zásobnic se zlomkovitým stře-povým materiálem.

*Marek Kalábek, Arkadiusz Tajer, Petr Vitula
AC VM Olomouc*

Resumé:

Olomouc (Kataster Slavonín, Bez. Olomouc), „U hvězdárny“. LBK, MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

OŘECHOV U BRNA (k. ú. Ořechov, okr. Brno-venkov)

„Rybářka“ a „Na výhoně“. Mladší neolit. Sídliště (?). Povrchový sběr.

V katastru obce Ořechov na návrší s dobrým rozhledem do krajiny (v okolí kóty 342 m) byla v roce 2000 četnými povrchovými sběry získána kolekce neolitické kamenné štípané industrie (obr. 13). Tvoří ji hojný počet čepelek a jejich zlomků, dále pak několik hrotů a úštěpy. Nálezy je možné přiřadit (podle typu opracování) ke kultuře s moravskou malovanou keramikou. Lokalita je situována do SV části extravilánu do tratí „Rybářka“ a „Na výhoně“ (obr. 12), vedle již dříve objevené stanice středního szeletien (Belcredi a kol. 1989, 21).

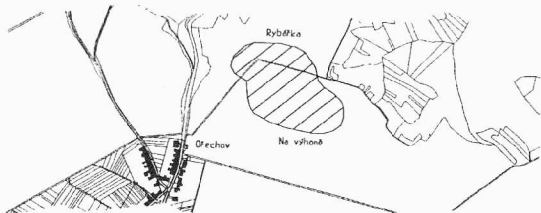
Ivo Šterc, Ořechov u Brna

Literatura:

Belcredi, L. a kol. 1989: Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov. Brno.

Resumé:

Ořechov u Brna (Kataster Ořechov, Bez. Brno-venkov), „Rybářka“, „Na výhoně“. Jungneolithikum. Siedlung(?). Oberflächensammlung.

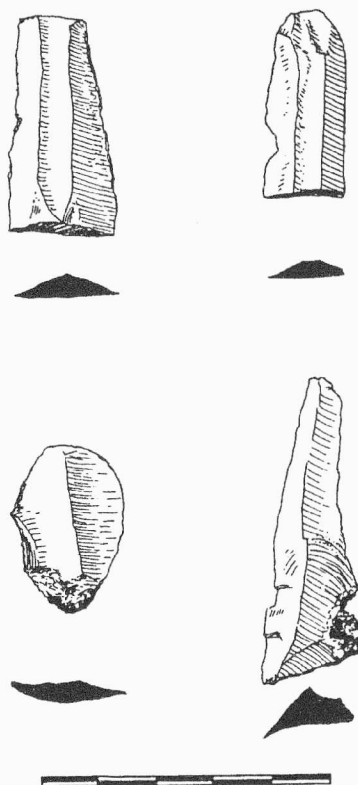

Obr. 12. Ořechov u Brna. Lokalizace naleziště.
Lage der Fundstelle.

OTROKOVICE (k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, okr. Zlín)

„Chmelín“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Poloha „Chmelín“ na severovýchodním okraji obce Kvítkovice je situována na výrazné terénní vlně nad levobřežní údolní nivou řeky Dřevnice cca 3 km od jejího ústí do Moravy, v nadmořské výšce 194 – 200 m. Tato významná archeologická lokalita s polykulturním osídlením byla poprvé narušena v letech 1934 – 1935 při stavbě nové silnice ze Zlína do Otrokovic. Četné nálezy ze zničených objektů různých kultur pravěkého i časně středověkého období (paleolit, neolit – LnK, mladý eneolit, KLPP, latén, doba hradištní) byly tehdy zachraňovány členy Napajedelského muzejního spolku a dnes se nacházejí ve sbírkovém fondu Muzea JV Moravy ve Zlíně.

Obr. 13. Ořechov u Brna. Neolitická kamenná štípaná industrie (výběr).
Neolitische gespaltene Steinindustrie (Auswahl).

V roce 2000 došlo k dalšímu narušení archeologického naleziště při rekonstrukci vysokotlakového plynovodu. Výkop, vedený v tomto úseku v trase staršího potrubí, zachytil 10 zahloubených sídlištních objektů, z nichž čtyři patřily kultuře s lineární keramikou, jeden věteřovské skupině a tři kultuře lužických popelnicových polí. Dva z objektů neposkytly dostatečný datovací materiál, lze je však rámcově zařadit rovněž do pravěku. Záchraný výzkum byl zaměřen na dokumentaci, ovzorkování a částečný výzkum narušených objektů.

Zahloubené objekty kultury s lineární keramikou, jejichž dna zasahovala do hl. 85 – 160 cm pod úroveň současného terénu, obsahovaly většinou zlomky keramiky a mazanice. Na základě nepříliš početného keramického materiálu je možné s největší pravděpodobností datovat do fáze IIa (případně již Ib) dle třídění R. Tichého. Vyskytují se ryté linie přerušované „notovými značkami“ na polokulovitých nádobách se zataženým ústím, vyrobených z jemně plavené hlíny, řady nehtových vrypů či klikatky tvořené prstováním na hrubších polokulovitých nádobách, obloukovitá, jemně přesekávaná plastická lišta aj. Jeden z keramických zlomků z objektu 1, vykazující železovský vý-

zdobný styl (přímé a obloukovité dvojlínky spojené protáhlými důlky), svědčí o osídlení lokality také v nejmłodším období LnK.

Jana Langová, Muzeum JV Moravy ve Zlíně
Jiří Kohoutek, ÚAPP Brno

Resumé:

Otrokovice (Kataster Kvítkovice u Otrokovice, Bez. Zlín), „Chmelín“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

PÍŠŤ (okr. Opava)

„Zábrodí“, „Za humny“. LnK, HLS. Sídliště. Záchranný výzkum.

Území, na kterém byl ve dnech 9.5.-14.7.2000 realizován záchranný archeologický výzkum, patří geomorfologicky k provincii Středoevropská nížina, soustavě Středopolské nížiny, podsoustavě Slezska nížina, celku Opavská pahorkatina a podcelku Hlučínska pahorkatina (Czudek 1972).

Zemní rýha pro optický kabel o délce cca 6 km byla převážně vedena ve zvlněném terénu extravilánů obcí Píšť a Závady. Pravěké zahloubené objekty narušila celkem na pěti místech. V drtivé většině se tyto objekty nalézaly na k. ú. obce Píšť. V k. ú. Závady byly zjištny pouze objekty č. 1 a 4, jež byly poměrně malé a kromě zjištných organických látek a sporadických uhlíků neposkytly žádný datovatelný archeologický materiál, takže je můžeme nejspíše interpretovat jako nehluboké terénní deprese, zaplněné rozvlečenou kulturní vrstvou z blízkého nelokalizovaného - snad pravěkého - sídliště. Objekty č. 2 a 3 se nalézaly v polní trati „Zábrodí“, západně od rybníka „Suchá nádrž“ a s největší pravděpodobností souvisely s blízkým, již dříve objeveným sídlištěm. To se nalézá na temeni částečně zalesněného terénní vlny, situované od obou zkoumaných objektů dále na západ (lokality „U lesa Vlčáku“, SAS: 15-41-13/3). Datovatelný keramický materiál poskytl pouze objekt č. 2. V objektu č. 3 nebyly s výjimkou menší sílexové čepelky nalezeny jiné pozůstatky pravěké hmotné kultury a proto jej nelze jednoznačně kulturně zařadit.

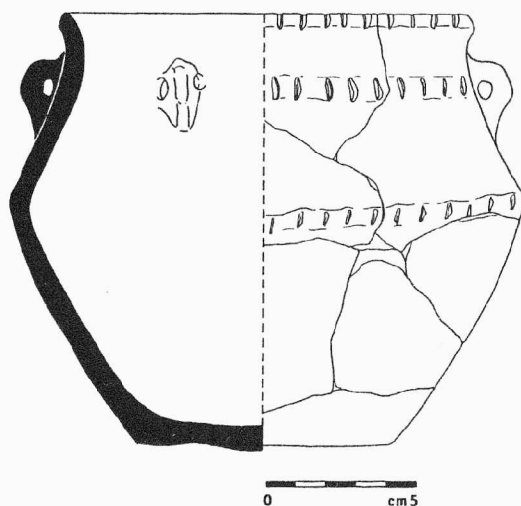
Významná byla kumulace objektů č. 5-14, nalézající se v polní trati „Za humny“, severně od západní části intravilánu obce Píšť (SAS: 15-41-13/5). Charakter těchto objektů, jakož i nálezů v nich učiněných, nás nenechává na pochybách, že v této poloze protála zemní rýha území pravěkého polykulturního sídliště. Vedle nálezů pravěkých je z této polohy určitou kuriozitou i nález nevybuchlé letecké pumy z konce 2. světové války.

Objekty č. 15 a 16 byly lokalizovány severovýchodně kóty 254, při silnici, jižně od skupiny usedlostí kolem pily. Z časových a kapacitních důvodů nebyly tyto objekty podrobeny průzkumu.

Svým charakterem a zbarvením zásypu se podobaly objektům č. 1 a 4, které lze za pravěké objekty v užším smyslu považovat jen se značnou rezervou.

Významnější nálezy přinesl naopak průzkum objektů č. 17, 18 a 19, nalézajících se v příhodné sídelní poloze na jižním svahu pozvolné terénní vlny rovněž v polní trati „Za humny“ (SAS: 15-41-13/5). Tato poloha se nachází cca 400 m východně od lokality s kumulací obj. č. 5-14 a je od ní oddělena výrazným sedlem, předěleným nyní sypanou protipovodňovou hrází. Mocnost a charakter kulturní vrstvy, nalézající se nad a mezi zmíněnými zahloubenými objekty, jakož i v těsné blízkosti se vyskytující další zahloubeniny, prozrazují, že i na tomto místě existovalo rozsáhlejší pravěké sídliště. Ve třech zkoumaných objektech nalezený keramický materiál prozrazuje, že i toto sídliště je polykulturní.

Z devatenácti zjištných archeologických objektů jich poskytlo datovatelný materiál jen dvanáct (obj. č. 2,5,6,7,9,10,11,12+12A,14,17,18,19). Jako obecně pravěké je možno charakterizovat objekty, které poskytly alespoň pozůstatky kamenné štipané industrie, hrudky mazanice, respektive zvířecí kosti (obj. č. 3,8,13). Dva zkoumané objekty neposkytly žádný materiál (obj. č. 1 a 4) a dva nebyly podrobeny zkoumání (obj. č. 15 a 16).

Obr. 14. Píšť. Rekonstruovaná lengyelská nádoba z objektu č. 19.
Objekt Nr. 19.

Co se kulturní příslušnosti jednotlivých zahloubených objektů týká, je situace následující:

Obj. č. 2 vydal poměrně bohatou kolekci keramiky lengyelské kultury, pocházející patrně z jejich počátečních fází. Blízký objekt č. 3 nelze - jak už bylo popsáno výše - jednoznačně datovat, jeho lengyelské stáří je však pravděpodobné. Oba

objekty patrně přináležejí k širšímu teritoriu sídliště v poloze „U lesa Vlčáku“, které povrchovou prospekci zkoumal již v r. 1976 J. Pavelčík.

Polykulturní lokalita v trati „Za humny“ (obj. č. 5-14) byla zemní rýhou pro dálkový optický kabel narušena v místě převažujícího osídlení kultury s lineární keramikou. Po analýze ryté výzdoby, vyskytující se na keramických fragmentech, datujeme trvání uvedeného sídliště do fází IIa - IIb dle periodizace R. Tichého (1962). Do nejmladšího období trvání sídliště datujeme keramické fragmenty, zdobené na lícni straně drobnými vpichy. Charakteristické „železovské“ přesečky rytých linií nebyly v získaném keramickém materiálu zaznamenány. Z celé kumulace zmíněných objektů se tomuto kulturnímu zařazení vymyká pouze nejdále na východ situovaný obj. č. 14. Charakteristická výzdoba, tvar hrdel, jakož i stopy povrchové úpravy některých keramických fragmentů tuhováním, datují tento objekt do období kultury popelnicových polí - nejspíše do její slezské fáze.

Ze tří, samostatně se vyskytujících objektů č. 17, 18 a 19 náleží dva (17 a 19) kultuře lengyelské. Na základě analýzy bohaté plastické výzdoby na nalezené keramice usuzujeme, že objekt č. 17 lze synchronizovat s fází hornoslezského lengyelu (HLS) I a objekt č. 19 snad s fází HLS II dle V. Janáka (1989). Objekt č. 18 pak opět náleží kultuře lineární a datujeme jej do fáze IIa, resp. IIb.

Pavel Stabrava, SPÚ Ostrava

Literatura:

Czudek, T. 1972: Geomorfologické členění ČSR, *Studia geographica* 23, 39. ČSAV - geografický ústav Brno.

Janák, V. 1989: Morava na rozhraní starého a středního eneolitu, rkp. kandidátské disertační práce, Brno.

Tichý, R. 1962: Osídlení s volutovou keramikou na Moravě. *PA LIII/2*, 245-305.

Resumé:

Píšť (Bez. Opava), „Zábrodí“, „Za humny“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

PODOLÍ (okr. Brno-venkov)

„Nad paloukem“. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výkopovou rýhou (poloha: ZM ČR 1:10000 list 24-43-01, 424 mm od Z s.č., 282 mm od J s.č.; 422 mm od Z s.č., 282 mm od J s.č.; 400 mm od Z s.č., 281 mm od J s.č.; 392 mm od Z s.č., 279 mm od J s.č.; 389 mm od Z s.č., 278 mm od J s.č.) byl zachycen hliník (K. 504), z něhož byl získán jediný atypický střep, náležící MMK. Další 4 objekty lze

na základě dislokačních a analogických znaků (zá-syp atd.) zařadit obecně do pravěkého období.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Kos, P. 2000: Podolí 2000, Nad paloukem, NZ ÚAPP Brno, č.j. 311/00.

Resumé:

Podolí (Bez. Brno-venkov), „Nad paloukem“. Neolithikum (MBK). Siedlung. Rettungsgrabung.

POZOŘICE (okr. Brno-venkov)

„Nad pastviskem“. Pravěk (neolit). Sídliště. Záchranný výzkum.

Výkopovou rýhou DOK bylo v trati „Nad pastviskem“ (ZM ČR 1:10000, list 24-43-0, 88 mm od Z s.č. a 374 mm od J s.č.) zaznamenáno pravěké osídlení, jehož dokladem je nález sídlištního objektu, který pravděpodobně představoval zásobní jámu z období neolitu.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Kos, P. 2000: Pozořice 2000, Nad pastviskem, Padělky, NZ ÚAPP Brno, č.j. 308/00.

Resumé:

Pozořice (Bez. Brno-venkov), „Nad pastviskem“. Neolithikum (?). Siedlung. Rettungsgrabung.

PRÁČE (okr. Znojmo)

„Vpravo od silnice do Práče“. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Stavba RD p. Bazala (stavební parcela č. 424/21) se nachází na SZ okraji obce Lechovice, na pravé straně cesty do obce Práče. Pravěké osídlení bylo zachyceno na mírném svahu orientovaném SSZ směrem, v nadmořské výšce 205 m n.m. Nejblíže vodní zdroj, Únanovka, protéká 300 m S směrem. Sprásové podloží je překryto hnědozemními půdami

Výkop základových žlabů domu porušil 5 sídlištních objektů kultury s moravskou malovanou keramikou. Na lokalitě byly předchozími výzkumy doloženy kultury také z období eneolitu, mladší doby bronzové a stěhování národů (viz literatura).

Tomáš Berkovec, JMM Znojmo

Literatura:

Kovárník, J. 1983: Archeologické nálezy na jižní a jihozápadní Moravě, *PV* 1981, 76-79.

Medunová-Benešová, A. 1964: Hrob lidu s kulturou zvoncovitých pohárů z Lechovic, o. Znojmo, AR XVI, 481-484, 493-497, obr. 141, 148-9.

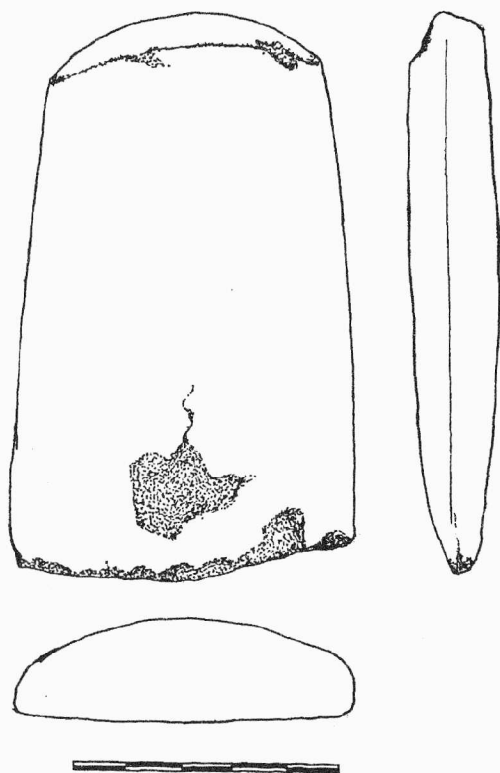
Ondráček, J. 1965: Nález z období stěhování národů, PV 1965, 53, tab. 12:1.

Peškař, I. 1968: Náhodné objevy hrobů z doby stěhování národů na Znojmesku, AR 20, 202-208, obr. 1-2.

Podborský, V. - Vildomec, V. 1972: Pravěk Znojemska. Brno.

Resumé:

Práce (Bez. Znojmo), StraBe nach Práce. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 15. Přerov - Lýsky. Kamenná sekera. Steinaxt.

PŘEROV (k. ú. Lýsky, okr. Přerov)

Polní trať „Nad Žebračkou“. Neolit. Sídliště. Povrchový sběr. Uložení: Autor.

Dne 28. 8. 2000 byla při povrchovém sběru na nové polykulturní lokalitě v trati „Nad Žebračkou“ nalezena nová kamenná sekera dlouhá 109 mm (obr. 15). Její ostří je značně opotřebováno.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

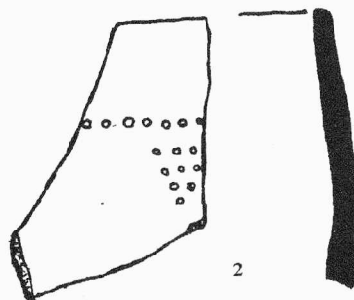
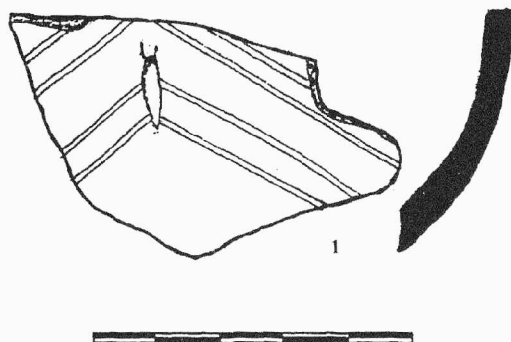
Resumé:

Přerov (Kataster Lýsky, Bez. Přerov), „Nad Žebračkou“. Neolithikum. Siedlung. Terrain-begehung.

PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)

„Díly“. LnK, MMK, železovská a malická skupina. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Během několikaletých povrchových sběrů na polykulturní lokalitě v trati „Díly“ byl shromážděn početný soubor archeologického materiálu. Nejpočetnější byly nálezy zlomků keramiky, štípané a broušené kamenné industrie náležící mladšímu stupni kultury s lineární keramikou a kultury s moravskou malovanou keramikou. K naprosto ojedinelým nálezům patří střep náležící železovské skupině (obr. 16:1), který dokládá vliv z východu (ze Slovenska). Dalším ojedinelým nálezem dokládajícím tentokrát vliv ze severovýchodu a to z oblasti Polska je nález zlomku okraje s důlkovou výzdobou tvořenou horizontální řadou důlků se zavěšeným trojúhelníkem (obr. 16:2). Střep můžeme zařadit k malické skupině. Tento nález může doplnit a rozšířit mapu nečetných nálezů malické skupiny na Moravě (Košťuřík 1996). Oba střepy pocházejí ze severovýchodní části trati „Díly“.

Obr. 16. Přerov - Předmostí. Ojedinelé nálezy keramiky. Einzelfunde der Keramik.

„Slatiny“. Neolit. Ojedinelý nález. Povrchový sběr.

Při povrchovém sběru v polní trati „Slatiny“ byl dne 20. 9. 2000 nalezen fragment kamenné sekerky. Jedná se o 79 mm dlouhý fragment její týlové části (obr. 17). Nástroj lze rámcově datovat do neolitického období. Možnost výskytu výraznějších stop pravěkého osídlení není vyloučen vzhledem k blízkosti rozsáhlé polykulturní lokality v sousední trati „Díly“.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

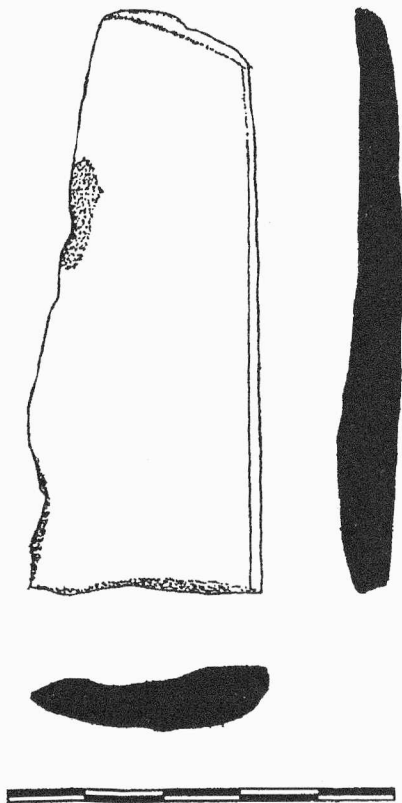
Literatura:

Košťuřík, P. 1996: Vlivy malické skupiny v českém Slezsku a na Moravě, In: Kozłowski, J. K. (ed.): Kultura Malická. Krakow, 111-119.

Resumé:

Přerov (Kataster Předmostí, Bez. Přerov), „Díly“. LBK, MBK, Želiezovcer-Gruppe (obr. 16:1), Malieer-Gruppe (obr. 16:2). Einzelfunde. Terrainbegehung.

Přerov (Kataster Předmostí, Bez. Přerov), „Slatiny“. Neolithikum. Einzelfund. Terrainbegehung.

**Obr. 17. Přerov - Předmostí. Torzo kamenné sekerky.
Fragment der Steinaxt.**

PTENÍ (okr. Prostějov)

Severní okraj obce. LnK, MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících říjnu a listopadu 2000 proběhl záchranný archeologický výzkum na trase budoucího vodovodního řádu „D“ mezi vodojemem u osady Holubice a Ptením a dále pak mez Ptením a Pteňským Dvorkem. Na poli těsně za severním okrajem Ptení, západně silnice ze Ptení do Pteňského Dvorku, bylo prozkoumáno několik objektů z mladšího stupně LnK a ovzorkován rozsáhlý hliník, který poskytl nevýrazný materiál MMK.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Ptení (Bez. Prostějov), Nordrand der Gemeinde. LBK, MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

ROZDROJOVICE (okr. Brno-venkov)

„Neštěstí“, 300 m JV obce. LnK, šarecký stupeň, MMK. Povrchový průzkum.

Na známém neolitickém sídlišti (doloženo osídlení lidu s lineární a moravskou malovanou keramikou) se mezi nasbíraným materiálem podařilo rozlišit okrajový střep zdobený přesekávanou linií, náležící pravděpodobně šareckému stupni. Jde tedy o další lokalitu na Brněnsku, kde se podařilo v poslední době doložit osídlení i v tomto období (viz kap. Neolit. Brno-Žebětín, Veverská Bitýška).

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Literatura:

Belcredi, L. a kol. 1989: Archeologické lokality a nálezy na okrese Brno-venkov, Brno.

Resumé:

Rozdrojovice (Bez. Brno-venkov), „Neštěstí“, 300 m SO der Gemeinde. LBK, Šárka-Stufe, MBK. Terrainbegehung.

SIVICE (okr. Brno-venkov)

„Rejdy“, 200 SZ obce. MMK Ia. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 5/2001).

Povrchovým průzkumem se podařilo zjistit možnou polohu sídliště lidu s MMK, kterou objevil již P. Ondráček v roce 1934 (Belcredi a kol. 1989, 51), ale dodnes nebyla známa její přesná lokalizace. Na ZM ČR 24-41-22, 1:10000 je to plocha v okolí bodu 318 mm od Z s.č., 90 mm od J s.č. Po orbě zde byly zachyceny s jistotou dva objekty s charakteristickým materiálem spadajícím do fáze Ia MMK. Jde o dva okrajové fragmenty nádob (jeden zdoben záseky) a zlomek tenkostěnné keramiky s rýsováním trojitou linií a zbytkem červené malby (obr. 18). Soubor doplňují ještě dva kusy

štípané industrie (jádro ze silicitu Krakovsko-čenstochovské jury a úštěp z rohovce typu Krumlovský les, variety II).

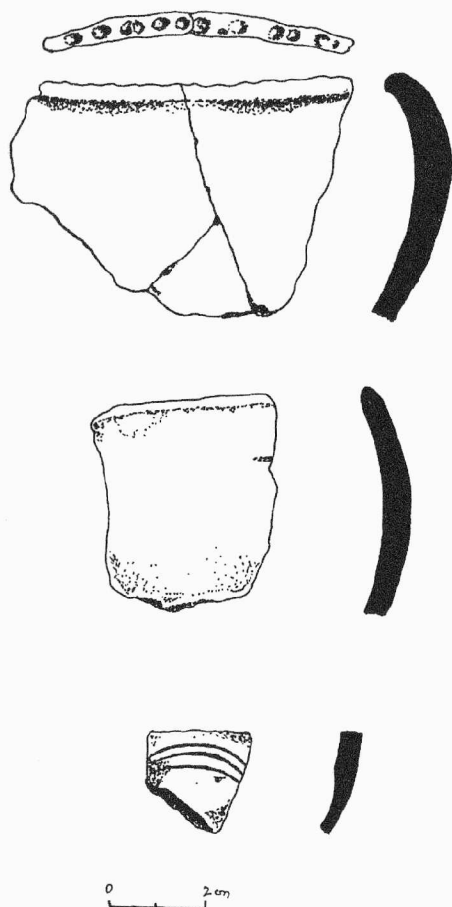
Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Literatura:

Belcredi, L. a kol 1989: Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov, Brno.

Resumé:

Sivice (Bez. Brno-venkov), „Rejdy“, 200 m NW der Gemeinde. MBK Ia. Siedlung. Terrainbegehung.

Obr. 18. Sivice. Výběr keramiky.
Auswahl der Keramik.

SELOUTKY (okr. Prostějov)

„U pláničky“. LnK, MMK. Sídliště, kruhový areál. Záchranný výzkum.

V průběhu roku 2000 proběhla druhá výzkumná sezóna na známé archeologické lokalitě U pláničky, která se nachází západně obce Seloutky. Prozkoumány byly plochy určené k zástavbě na pozemcích manželů Slavotínkových, Sívrových,

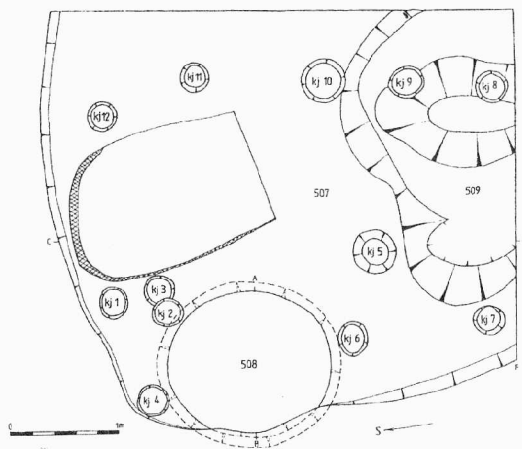
Křupkových a Ohlidalových. Výzkumy potvrdily již dříve známou skutečnost, že se jedná o významnou archeologickou lokalitu osídlenou od neolitu až po středověk. Vedle běžných sídlištních jam z různých období pravěku a rané doby dějinné stojí za povšimnutí dva objekty, shodou okolností oba z období neolitu. Na pozemku Sívrových byla odkryta část menší kůlové stavby s pecí, umístěnou uprostřed severní stěny. Získaný keramický materiál datuje stavbu do mladšího stupně LnK. Na pozemku manželů Ohlidalových byl v délce 19,5 m odkryt jižní průběh příkopu, přerušeno 2,7 m širokým vstupem. Příkop je široký 2-2,5 m a jeho hloubka pod úroveň podloží kolísá od 1,4 do 2 m. Dva ze tří provedených řezů měly profil ve tvaru písmene Y, jeden byl hrotitý.

Propojení odkryté části příkopu s úseky prozkoumanými Z. Čizrnářem v roce 1999 naznačuje, že zřejmě ohraničoval kruhovou plochu.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Seloutky (Bez. Prostějov), „U pláničky“. LBK, MBK. Siedlung, Rondelle. Rettungsgrabung.

Obr. 19. Seloutky. Půdorys objektu K 507 kultury s lineární keramikou.
Grundriß des Objektes Nr. K507 der LBK.

TVAROŽNÁ (okr. Brno-venkov)

„Pod kopci“. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výkopovou rýhou DOK v poloze ZM ČSSR 1:10000 list 24-43-02, 323 mm od Z s.č., 261 mm od J s.č.; 210 mm od Z s.č., 304 mm od J s.č. bylo zachyceno několik archeologických objektů (viz též kap. Doba bronzová, Doba železná, Doba římská a stěhování národů, Středověk a novověk). 14 archeologických objektů pocházelo z období staršího neolitu (LnK). Jednalo se především o doklady sídelních struktur (kůlové domy, polozemnice) a průvodních objektů typu stavebních jam nebo roz-

sáhých hliníků. 7 objektů bylo možné podle charakteru záspy, ale pro absenci nálezového materiálu, interpretovat pouze jako pravěké. V několika případech se jednalo o klasické zásobní jámy kónického tvaru, což by mohlo indikovat příslušnost k halštatskému nebo mladořímskému osídlení. Další objekty převážně mísovitého až schodovitého profilu by mohly příslušet k osídlení lidem kultury s LnK.

Záchranný výzkum tedy poskytl cenný materiál dokládající v poloze Tvarožná „Pod kopci“ existenci poměrně rozsáhlého sídliště z období staršího neolitu, což jenom potvrdilo poznatky z předchozích pozorování (MM, AÚ - NZ č.j. 856/37; 2921/46; 4635/47; 216/48; 1370/64; MM -

NZ č.j. 216/48; 1616/50). Ostatní objekty jsou opět sídlištního charakteru, ale jejich význam je spíše okrajový ve vztahu k vlastní sídelní ploše, která byla v minulosti lokalizována o něco západněji od místa sledovaných výkopových rýh.

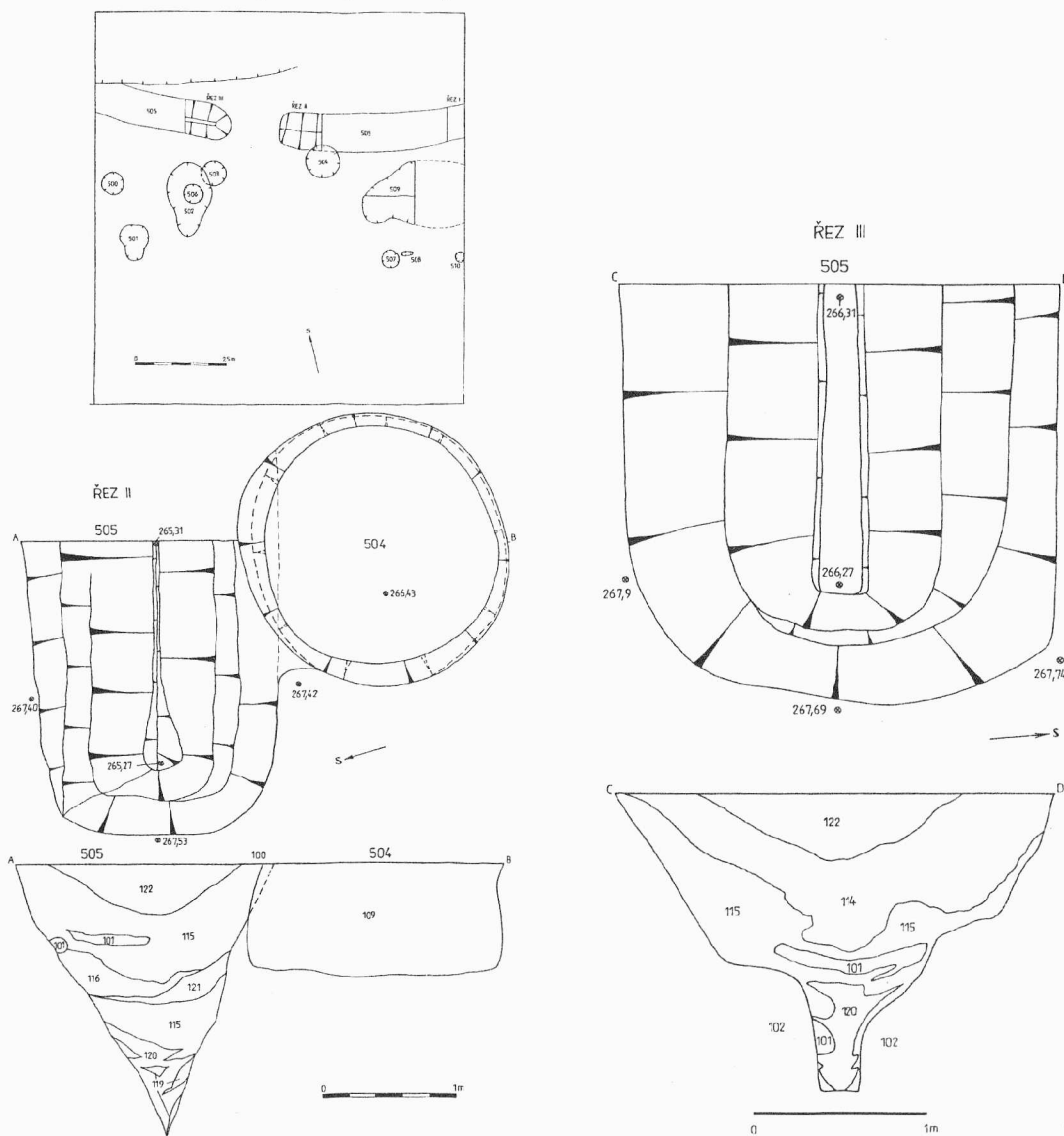
Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Kos, P. 2000: Tvarožná 2000, Pod kopci, NZ ÚAPP Brno, č.j. 310/00.

Resumé:

Tvarožná (Bez. Brno-venkov), „Pod kopci“. LBK. Verkehrsweg. Rettungsgrabung.

Obr. 20. Seloutky. Průběh příkopu MMK s profily řezů II a III.
Graben der MBK mit den Querschnitten Nr. II u. III.

UHERSKÝ BROD (okr. Uherské Hradiště)

„Katovka“, „U myslivecké střelnice“. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na lokalitě byla zjištěna sídlištní jáma (obj. 11) kultury s lineární keramikou (viz kap. Doba bronzová, Uherský Brod „Katovka“).

„U Bajovského mlýna“. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při stavbě přeložky silnice I/50 Uherský Brod - obchvat byl ÚAPP Brno proveden záchranný archeologický výzkum na lokalitě nazvané pro účely archeologické evidence "U Bajovského mlýna". Tato dosud neznámá lokalita se nachází na levém břehu Olšavy, na mírné terénní vlně v nadmořské výšce 212 až 214 m n.m. Na severním okraji klesá do říční inundace, ze západu je obtékána dnes vysychajícím Mlýnský potokem. Její polohu na ZM ČR 1:10000 list 35-11-05 určují body vzdálené 352, 365, 366, a 353 mm od Z s.č. a 283, 285, 276 a 274 mm od J s.č. Na přeložce silnice I/50 se nachází mezi km 7,6 a 7,75.

Nejstarší zjištěné doklady osídlení lokality představuje jedenáct sídlištních jam a hliníků kultury s lineární keramikou. (Viz kap. Doba bronzová, Doba římská a stěhování národů.)

Martin Geisler, ÚAPP Brno

Resumé:

Uherský Brod (Bez. Uherské Hradiště), „Katovka“, „U myslivecké střelnice“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Uherský Brod (Bez. Uherské Hradiště), „U Bajovského mlýna“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

VELKÁ BYSTRICE (okr. Olomouc)

„Vrtov“. Pravěk, LnK. Sídlištní objekty. Záchranný výzkum.

Ve dnech 19.4.-29.4.2000 proběhl záchranný archeologický výzkum na akci „Výstavba technické infrastruktury pro 33 rodinných domků Velká Bystřice – Vrtov“.

Na ploše výzkumu bylo odkryto i prozkoumáno 20 pravěkých objektů. Pět objektů reprezentuje kulturu s lineární keramikou (obj.č. 4, 5, 6, 12, 18; bližší informace o lokalitě v kap. Eneolit).

Arcadiusz Tajer, AC VM Olomouc

Resumé:

Velká Bystřice (Bez. Olomouc), „Vrtov“. LBK. Siedlungsobjekte. Rettungsgrabung.

VELKÉ BÍLOVICE (okr. Břeclav)

„Úlehle“. LnK, pravěk. Povrchový sběr. Uložení: Městské muzeum a galerie Břeclav (inv. č. A6687-A6770, přír. č. 33/2000).

Dne 1. 4. 2000 byl proveden povrchový průzkum v trati „Úlehle“, ležící asi 3 km SSZ od Velkých Bílovic a přibližně 0,5 km SZ od kóty 262,2 m n.m. („Zimarky“). Ve východní části uvedené trati, na temeni jednoho z JV výběžků svahu klesajícího k bezejmennému pravému přítoku Bílovického potoka, bylo během akce, vyvolané hlubokou orbou před výsadbou nových vinic, získáno větší množství archeologických nálezů. Lokalita se nachází v nadmořské výšce od 210 do 216 m a je určena na ZM 1:10000, listu 34-21-24 souřadnicemi 122-145 mm od Z s.č. a 266-276 mm od J s.č.

Na ploše cca 50x250 m bylo nalezeno 73 keramických zlomků, 13 zvířecích kostí se stopami po řezání, 7 silicitových úštěpů, 1 zlomek mazanice a 2 železné artefakty (oválná přezka a kulatý plíšek). Tyto předměty obvykle tvořily prostorové koncentrace, odrážející hlubokou orbou narušené objekty.

Datování nové lokality je vzhledem k absenci výzdoby na keramických zlomcích obtížné. Podle složení keramického těsta, kvality výpalu a celkového vzhledu je možné část střepů zařadit do kultury s lineární keramikou a do doby bronzové, zbývající jen rámcově do pravěku a středověku.

Michal Přichystal, FF MU Brno

Renáta Švecová, MMG Břeclav/FF MU Brno

Summary:

The authors discovered by surface survey a new archaeological site in the locality „Úlehle“ lying about 3 km NNW from Velké Bílovice. The obtained ceramic material belongs partly to the Neolithic (Linear Pottery culture) and Bronze Age, the rest can be dated only generally to the Primeval and Middle Ages.

VEVERSKÁ BITÝŠKA (okr. Brno-venkov)

„V rovinách“, 1 km SV od obce. Neolit. Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 7/2001).

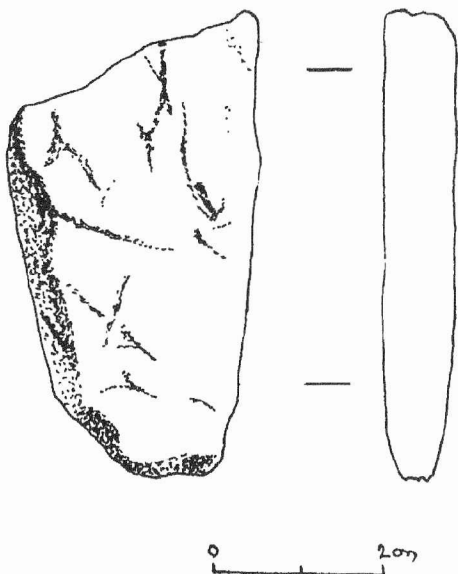
Při povrchovém průzkumu byla náhodně nalezena plochá sekerka s uraženým ostřím ze zelené břidlice. V okolí nálezu nebyl objeven žádný doprovodný materiál.

„Hájek“, 2,5 km J od obce. Neolit (eneolit?). Povrchový průzkum. Uložení: MZM Brno (přír. č. Pa 4/2001).

Na vyvýšené poloze (ZM ČR 24-32-17, 1:10000, v okolí bodu 310 mm od Z s.č., 220 mm od J s.č.) bylo na poli posbíráno 5 kusů štípané

industrie vyrobené z rohovce typu Krumlovský les, variety II. V okolí nebyl nalezen žádný doprovodný materiál.

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

**Obr. 21. Veverská Bitýška. Kamenná sekerka.
Einzelfund der Steinaxt.**

Resumé:

Veverská Bitýška (Bez. Brno-venkov), „V rovinách“, 1 km NO der Gemeinde. Neolithikum. Terrainbegehung.

Veverská Bitýška (Bez. Brno-venkov), „Hájek“, 2,5 km S der Gemeinde. Neolithikum (Áneolithikum?). Terrainbegehung.

ŽERAVICE (okr. Hodonín)

Intravilán obce. Neolit. Náhodný nález.

V poloze na mapě č. 34-22-04, 1:10000, Z:J 290:145 byla roku 1999 nalezena kamenná lichoběžníková sekerka s asymetrickým výbrusem rovného ostří. Sekera má tyto rozměry: v. 120 mm, šířka týla 3 mm, délka ostří 40 mm, tloušťka předmětu kolísá od 2-15 mm. Předmět je vyroben ze zelené břidlice. Vyznačuje se dokonalým opracováním všech ploch. Artefakt byl nalezen na zoraném poli, v nejbližším okolí se nevyskytovaly žádné doklady po rozoraném sídelním nebo sídlištním objektu. Podle způsobu opracování je možno sekeru datovat do starší fáze mladší doby kamenné.

Pavel Šůtora, Masarykovo muzeum v Hodoníně

Resumé:

Žeravice (Bez. Hodonín), Intravillan der Gemeinde. Neolithikum. Einzelfund.

PD 4423a

H2. 2000. (2001).